

**André Vingt-Trois bíboros, a francia püspöki konferencia elnöke a
CCEE plenáris gyűlésén tartott előadást a gender-kérdésről**
magyarkurir.hu/hirek/?30434

A házastárs és a család fogalmának értelmezésében mélyreható változások mentek végbe az utóbbi időben. E fogalmak lényegének értelmezése jelenleg nagyban függ a gender-elmélettől, az 1950-es évek óta terjedő ideológiától, amely ma már referenciaként szolgál nemzetközi szervezetek és különböző országok politikája számára; sőt immár kötelező hivatkozási ponttá vált. Melyek a főbb gondolatai ennek az ideológiának, milyen problémákat vetnek fel ezek a gondolatok, és milyen kihívások következnek ebből a társadalom és az Egyház számára?

I. A gender-elmélet fogalma

A gender-elmélet – az állampolgári egyenlőség nevében – megkérdőjelezi a nemi különbözőség értelmét. A férfi és női nemet tehát társadalmi képződményként fogja föl, amelyet le kell bontani, hogy mindenki személyes irányultságának megfelelően teremthessen társas kapcsolatot. Foglaljuk össze röviden ezen ideológia fogalmait!

1. A gender-elmélet különválasztja a biológiai nemet a gendertől (társadalmi nemtől). Az ember fizikailag lehet férfi vagy nő, de valójában nem ez számít, hanem az, hogy az illető a férfi, női, homoszexuális, transzszexuális, vagy valami más – maga által jónak tartott – nemhez tartozónak tartja magát. Így mindenféle házastársi és családi forma létezhet. A létrejövő kapcsolatokat pedig, mivel léteznek, törvényesen el kell ismerni.
2. A nőknek meg kell szabadulniuk a férfiak hatalmától, és minden téren meg kell valósítaniuk az egyenlőséget. Ezért kell csökkenteni az olyan egyenlőtlenségeket, amelyek például a terhességgel kapcsolatosak (fogamzásgátlás, abortusz, munkavállalás).
3. A nemi identitás az ember vágyaitól függ, nem pedig nemiséggel bíró testétől. A törvényeknek figyelembe kell ezt venniük, és harcolniuk kell a diszkrimináció, különösen a homoszexuálisokat érintő hátrányos megkülönböztetés ellen. A hivatalos iratokon többé nem az ember neme, hanem „gendere”, vagyis társadalmi neme szerepel.

II. E fogalmak kritikája

Ez az új ideológia elrugaskodott az emberi valóságtól.

1. A gender-elmélet elutasítja a nemiséggel rendelkező test fogalmát, hogy egyenlővé tegye a férfit és a nőt. Azt állítja, hogy mindenki saját szubjektív igényeinek megfelelően alkotja meg identitását, és az, hogy valaki férfi vagy nő, csupán kulturális képződmény. Itt ellentmondás támad az ember saját maga általi meghatározása, illetve a társadalom általi meghatározottsága között (természet és kultúra közötti konfliktus). Ez az elmélet az identitások uniformizálása érdekében a férfi és női hivatást is tagadja. Van azonban más út is, mint egy aszexuális társadalomkép felvázolása és követése.
2. A nemek egyenlősége az Egyház által is vallott érték. Egy tisztán instrumentális látásmód azonban meghamisítja az egyenlőség jelentését. Az egyenlődség szintjére redukált egyenlőség valójában újabb egyenlőtlenségeket szül, mint például Franciaországban, ahol az igazságszolgáltatás úgy ítélte meg, hogy az a törvény, amely gyermekeként két év

nyugdíjkorhatár-kedvezményt ítél meg a nőknek, ellentétes a nemek egyenlőségének elvével. E megítélés szerint a férfiaknak is ugyanilyen mértékű kedvezmény járna, holott az eredeti cél az anyák szülésben és nevelésben betöltött szerepének értékelése és kompenzálása volt. Ilyen összefüggésben nehézkessé válik a valódi különbségtétel. Férfiak és nők kapcsolatát a hatalom és a versengés kontextusában mutatják be. A férfiakra úgy tekintenek, mint akik eltíporják a nőket és rosszul bánnak velük. Ha magunkévá tesszük ezt a megközelítést, megfosztjuk magunkat a kereszténység által kínált pozitív látásmódtól, amely a férfi és a nő egységét hangsúlyozza. Márpedig ezt az egységet valósítja meg és fejezi ki a keresztény házasság, amely az egyenlő méltóságon, a szabad választáson és a felek együttműködésén alapul. Ezt az egyenlőséget nem szabad összekeverni a férfi és a nő egyformaságával vagy hasonlóságával – még kevésbé két azonos nemű személy kapcsolatához hasonlítani.

3. A gender-elmélet a nemi identitás teljesen szubjektív látásmódját dolgozza ki. Pontosabban fogalmazva, a nemi „irányultság” kerül az „identitás” helyére, amely így elveszti objektív mivoltát. *A személy nem egyesülhet a másikkal kizárólag saját maga által meghatározott irányultsága alapján.* A társadalom sem egyéni, a házastársi kapcsolat és a család jelentésével ellentétes irányultságok alapján szerveződik. A férfi és a nő identitásának ennél objektívebb megközelítését kell előnyben részesítenünk.

III. Kihívás az Egyház számára

A világnak és az Egyháznak már sokszor kellett szembenéznie a közösségi élet értelmezését veszélyeztető ideológiákkal (ld. Caritas in veritate 14). A férfi és a nő valóságának értelmezését és hivatását illetően az Egyház olyan látásmódot ajánl, amely kettőjük együttműködésén alapul, és elhatárolódik a gender-elmélet harcias és gyanakvó felfogásától. Az Egyháznak három kihívásra kell válaszolnia.

1. Az, hogy minden ember egyenlő, nem jelenti, hogy minden érzelmi kötődés alkalmas arra, hogy párkapcsolat, házasság vagy család alapja legyen. Bizonyos élethelyzetek érzelmi viszonyai nem jelenthetik a házasság vagy a család intézményének alapját, és nem szolgálhatnak viszonyítási pontként. A működőképes házasságnak és családnak objektív és egyetemes tulajdonságokra kell épülnie.

2. Az Egyháznak gondja van az emberekre és figyelemmel van élethelyzetükre, de fontosnak tartja az objektív realitásokat is, mint a nemek különbözőségét és a közjót. Az egyéni érdekek és a nemek közötti háború jegyében folyó hatalmi harc árt a férfi és a nő együttműködésen alapuló kapcsolatának, hivatásuknak és a társadalmi köteléknek.

3. Intézményi működésében és lelkipásztori küldetésében az Egyház nem igazodhat a gender-szemlélethez. Az egyenlőség címén elvárják, hogy minden egyházi szolgálat bárki számára nyitott legyen, és a családpsztoráció is a gender-szemlélet alapján működjék. A Katolikus Egyház karitatív szervezeteinek nem szabad ezt a szemléletet alkalmazniuk, sem elfogadniuk, sem terjeszteniük, mint ahogy ez megfigyelhető a nemzetközi szervezetekkel történő szerződés-kötések esetében, amikor egy-egy szervezet, ha csak hallgatólagosan is, de elfogadja azok gender-elmélettel kapcsolatos feltételeit. Ez az elmélet ellentétes a józan ésszel, akár az elemi logikából, akár a teljes körű emberi fejlődés szükségességéből indulunk ki (vö. Caritas in veritate).

Konklúzió

A gender-elmélet nyomán számos olyan szabályozás jött létre, amely megváltoztatja és összezavarja a férfi-nő kapcsolat, a házasság és a család jelentését. Ez az ideológia ellenségeskedést szít férfi és nő között. Alapjaiban kérdőjelezi meg a házastársi viszony, a család és a nemzés értelmét. Összekeveri a nemi identitást egy-egy sajátos szexuális irányultsággal, például a homoszexualitás és az interszexuális állapotok esetében. Sohasem lesz az egység, az összetartás és a társadalmi béke forrása. Számos vesztes kihatása lesz a társas kapcsolatokra és a jövő nemzedékekre nézve, mivel mindinkább összezavarja a személyes emberi lét alapvető viszonyítási pontjait.

Feladatunk az, hogy felmutassuk a férfi és a nő hivatását, és rámutassunk a házasságban történő elköteleződés értelmére. A házasság sokféle termékenység forrása, és visszavonhatatlansága által a tartós egység és a személyes kibontakozás útja. Feladatunk az is, hogy emlékeztessünk: kizárólag a férfi és a nő között létrejövő házasság ad életet, nyitja meg a jövőt és hordozza a reményt. Szellemi síkon ez a kapcsolat jelképezi Isten szövetségét az emberiséggel, és ezért a Caritas, a szentháromságos szeretet valódi jele.